

ÎNCHEIERE

16 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Nina Vascan
Aliona Miron
Ala Cobăneanu

examinând cererea depusă de Evghenii Condrea cu privire la numirea
ședinței publice la examinarea recursului

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Kovalski
împotriva lui Evghenii Condrea cu privire la declararea nulității contractului de
vânzare-cumpărare și încasarea sumei și

la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Kovalski împotriva lui
Evghenii Condrea, Marin Teleșcu și Pavel Dragoman cu privire la declararea
nulității absolute a actelor juridice

constată:

La 1 noiembrie 2013, Andrei Kovalski a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Evghenii Condrea, intervenienți accesorii ÎS Centrul
Resurselor Informaționale de Stat „Registru”, Direcția Înregistrare și Calificarea
Conducătorilor auto, Marin Teleșcu, Iurie Postolache, Pavel Dragoman,
SRL „Autoparcom”, notarul public Tatiana Bîstrițaia, notarul public Inga Danu
și CA „Exim Asint” SA cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-
cumpărare și încasarea sumei.

La 12 iunie 2015, Andrei Kovalski a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Evghenii Condrea, Marin Teleșcu și Pavel Dragoman, intervenienți
accesorii notarul public Tatiana Bîstrițaia, notarul public Inga Danu și
CA „Exim Asint” SA cu privire la declararea nulității absolute a actelor juridice.

Prin încheierea din 1 decembrie 2015 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău,
au fost conexeate cauza civilă nr. 2-6098/15 intentată la cererea de chemare în
judecată a lui Andrei Kovalski împotriva lui Evghenii Condrea, Marin Teleșcu și
Pavel Dragoman, intervenienți accesorii notarul public Tatiana Bîstrițaia,
notarul public Inga Danu și CA „Exim Asint” SA cu privire la declararea nulității

absolute a actelor juridice, la cauza civilă nr. 2-661/15 intentată la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Kovalski împotriva lui Evghenii Condrea, intervenienți accesorii ÎS Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru”, Direcția Înregistrare și Calificarea Conducătorilor auto, Marin Teleșcu, Iurie Postolache, Pavel Dragoman, SRL „Autoparcom”, notarul public Tatiana Bîstrițcaia, notarul public Inga Danu și CA „Exim Asint” SA cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare și încasarea sumei, pentru a fi examinate concomitent.

Prin încheierea protocolară din 22 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, a fost substituită ÎS Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru” ca urmare a reorganizării cu succesorul său în drepturi IP „Agenția Servicii Publice”.

Prin hotărârea din 28 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, a fost respinsă acțiunea lui Andrei Kovalski împotriva lui Evghenii Condrea, intervenienți accesorii IP „Agenția Servicii Publice”, Marin Teleșcu, Iurie Postolache, Pavel Dragoman, SRL „Autoparcom”, notarul public Tatiana Bîstrițcaia, notarul public Inga Danu și CA „Exim Asint” SA cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare și încasarea sumei, ca neîntemeiată.

A fost respinsă acțiunea lui Andrei Kovalski împotriva lui Evghenii Condrea, Marin Teleșcu și Pavel Dragoman, intervenienți accesorii notarul public Tatiana Bîstrițcaia, notarul public Inga Danu și CA „Exim Asint” SA cu privire la declararea nulității absolute a actelor juridice, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 1 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Andrei Kovalski, casată hotărârea din 28 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani și pronunțată o nouă hotărâre, prin care au fost admise cererile de chemare în judecată înaintate de Andrei Kovalski.

A fost declarată nulă procura nr. 3916, eliberată de notarul Tatiana Bîstrițcaia la 28 septembrie 2012 pe numele lui Pavel Dragoman și procura de substituire nr. 3595, eliberată la 2 octombrie 2012 de notarul Inga Danu pe numele lui Evghenii Condrea.

A fost declarat nul contractul de vânzare-cumpărare din 2 octombrie 2012 încheiat între Andrei Kovalski și Evghenii Condrea privind înstrăinarea automobilului de model „Land Rover Discovery”, cu numărul de înmatriculare XXXXX și numărul caroseriei XXXXX, cu repunerea părților în poziția inițială.

A fost încasată de la Evghenii Condrea în folosul lui Andrei Kovalski suma de 17 000 de euro sau echivalentul în lei conform cursului stabilit de BNM pentru ziua executării hotărârii.

Au fost încasate de la Evghenii Condrea în folosul lui Andrei Kovalski suma de 8 925 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii și suma de 6 254,70 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de apel.

La 8 decembrie 2021, Evghenii Condrea, reprezentat de avocatul Igor Coban a declarat recurs împotriva deciziei din 1 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei recurate, cu transmiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

La 12 ianuarie 2022, IP „Agenția Servicii Publice” a depus referință la recursul declarat de Evghenii Condrea, reprezentat de avocatul Igor Coban, prin care a lăsat la discreția instanței chestiunea privind admiterea sau respingerea recursului.

La 24 ianuarie 2022, Evghenii Condrea a depus cerere de completare a temeiurilor recursului, prin care a solicitat, suplimentar cerințelor expuse inițial, *invitarea participanților la proces și a reprezentanților acestora la ședința de examinare a recursului.*

La 7 februarie 2022, Andrei Kovalski, reprezentat de avocatul Vladislav Berezovschi a depus referință la recursul declarat de Evghenii Condrea, reprezentat de avocatul Igor Coban, solicitând respingerea recursului.

La 8 februarie 2022, Iurie Postolachi a depus referință la recursul declarat de Evghenii Condrea, reprezentat de avocatul Igor Coban, solicitând admiterea recursului și casarea integrală a deciziei instanței de apel.

La 8 februarie 2022, prin intermediul poștei electronice, Evghenii Condrea, reprezentat de avocatul Igor Coban a depus obiecții la referința depusă de Andrei Kovalski, menționând că referința depusă de Andrei Kovalski este totalmente neîntemeiată, nu conține argumente justificative ce s-ar referi la respingerea recursului, fiind depusă cu un singur scop de a induce instanța de judecată în eroare.

Examinând cererea depusă de Evghenii Condrea cu privire la invitarea participanților la proces și a reprezentanților acestora la ședința de examinare a recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că aceasta urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Cu referire la prevederile legale enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că în speță, nu au fost stabilite dificultăți cu privire la examinarea problemelor de legalitate invocate în cererea de recurs depusă de Evghenii Condrea, reprezentat de avocatul Igor Coban.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră inoportună numirea unei ședințe publice și invitarea părților, la examinarea recursului declarat de Evghenii Condrea, reprezentat de avocatul Igor Coban, inclusiv și prin prisma prevederilor art. 444 CPC, care indică expres că recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În această privință, CtEDO a statuat că modul de aplicare a art. 6 din CEDO pentru proceduri în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective. Atunci când a avut loc o ședință publică în prima instanță, lipsa unei astfel de ședințe poate fi justificată la faza căii de atac de caracteristicile speciale ale procedurilor în cauză, ținând cont de natura sistemului căilor de atac naționale, de scopul competențelor instanțelor ierarhic

superioare și de modul în care interesele reclamantului au fost de fapt prezentate și apărute în fața instanței ierarhic superioare, îndeosebi în lumina naturii chestiunilor care urmează a fi hotărâte de către aceasta.

Conform jurisprudenței Curții, procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele art. 6 din CEDO, chiar dacă persoanei care a folosit calea de atac nu i s-a dat posibilitatea să prezinte personal probe în fața instanței de recurs. Mai mult, chiar dacă instanța ierarhic superioară are competența deplină de a examina atât chestiuni de drept, cât și de fapt, art. 6 din CEDO nu garantează întotdeauna un drept la o ședință publică sau, dacă o ședință are loc, un drept de a fi prezent personal (cauza Botten vs Norvegia din 19 februarie 1996).

Pentru motivele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge ca fiind neîntemeiată cererea depusă de Evghenii Condrea cu privire la numirea ședinței publice la examinarea recursului.

În conformitate art. 269-270 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea lui Evghenii Condrea cu privire la numirea ședinței publice la examinarea recursului, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Kovalski împotriva lui Evghenii Condrea cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare și încasarea sumei și la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Kovalski împotriva lui Evghenii Condrea, Marin Teleșcu și Pavel Dragoman cu privire la declararea nulității absolute a actelor juridice.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nina Vascan

Aliona Miron

Ala Cobăneanu

Dosarul nr. 2ra-1991/21
2-13145413-01-2ra-20122021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. L. Holevițcaia)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, I. Secrieru, V. Cotorobai)

DECIZIE

16 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Nina Vascan
Aliona Miron
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Evghenii Condrea, reprezentat de avocatul
Igor Coban

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Kovalski
împotriva lui Evghenii Condrea cu privire la declararea nulității contractului de
vânzare-cumpărare și încasarea sumei și

la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Kovalski împotriva lui
Evghenii Condrea, Marin Teleșcu și Pavel Dragoman cu privire la declararea
nulității absolute a actelor juridice

împotriva deciziei din 1 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost admis apelul declarat de Andrei Kovalski, casată hotărârea din 28 decembrie
2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani și pronunțată o nouă hotărâre

constată:

La 1 noiembrie 2013, Andrei Kovalski a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Evghenii Condrea, intervenienți accesorii ÎS Centrul
Resurselor Informaționale de Stat „Registru”, Direcția Înregistrare și Calificarea
Conducătorilor auto, Marin Teleșcu, Iurie Postolache, Pavel Dragoman,
SRL „Autoparcom”, notarul public Tatiana Bîstrițcaia, notarul public Inga Danu
și CA „Exim Asint” SA cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-
cumpărare și încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a invocat că a devenit proprietar al automobilului de
model „Land Rover Discovery”, cu n/î XXXXX, caroserie nr. XXXXX, motorul
nr. XXXXX, la 4 octombrie 2012, fiind procurat contra unei sume de 17 000 de
euro de la pârâțul Evghenii Condrea, fiind înregistrat ca proprietar al acestui

autoturism, fapt confirmat prin certificatul de înmatriculare auto și adeverința eliberată de Direcția Înregistrare a Transportului și Calificarea Conducătorilor auto.

A comunicat că la 16 ianuarie 2013, automobilul în cauză a fost recunoscut drept corp delict pe cauza penală nr. 2012990322, pornită la 5 decembrie 2012 conform elementelor infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, pe faptul bănuielii rezonabile că la 1 septembrie 2012, Iurie Postolache, prin înșelăciune și abuz de încredere sub pretextul închirierii mijlocului de transport de model „Land Rover Discovery” de la SRL „Autoparcom”, a întocmit o procură falsă din numele lui Marin Teleșcu și a înstrăinat automobilul menționat.

La 25 ianuarie 2013, automobilul nominalizat i-a fost transmis pentru păstrare, dânsul fiind recunoscut ca parte vătămată pe dosar.

Ulterior, ordonanța de transmitere a automobilului spre păstrare dânsului, a fost contestată de Igor Dominte, conducătorul SRL „Autoparcom”, la procurorul ierarhic superior și apoi la judecătorul de instrucție, care prin încheierea din 19 iulie 2013 a declarat nulă ordonanța procurorului din 17 ianuarie 2013, prin care i-a fost restituit spre păstrare automobilul, cu obligarea restituirii automobilului lui Marin Teleșcu.

A precizat că potrivit materialelor cauzei penale, mijlocul de transport de model „Land Rover Discovery”, cu n/î XXXXX, caroserie nr. XXXXX, motorul nr. XXXXX aparținea lui Marin Teleșcu, iar potrivit contractului de intermediare nr. 23 din 23 august 2012 se afla în gestiunea SRL „Autoparcom”, care prestează servicii de dare în chirie a automobilelor.

La fel, a relatat că la 1 septembrie 2012, între Iurie Postolache și SRL „Autoparcom” a fost încheiat contractul de locațiune nr. 119/3, obiectul căruia constituia transmiterea de către SRL „Autoparcom” în folosință temporară a automobilului de model „Land Rover Discovery”, cu n/î XXXXX, caroserie nr. XXXXX, motorul nr. XXXXX.

La 28 septembrie 2012, Iurie Postolache, prezentând buletinul de identitate pe numele Marin Teleșcu cu seria și numărul XXXXX, eliberat de oficiul 88 la 7 aprilie 2008, care s-a dovedit a fi inexistent, de către notarul public Tatiana Bîstrițcaia i-a fost eliberată procura nr. 3916 pe numele lui Pavel Dragoman pentru administrarea și înstrăinarea autoturismului menționat.

La 2 octombrie 2012, Pavel Dragoman, în temeiul procurii nr. 3916, a înstrăinat automobilul dat și la notarul public Inga Danu a fost eliberată procura cu nr. 3595 pe numele lui Evghenii Condrea.

La rândul său, Evghenii Condrea i-a vândut mijlocul de transport, care a fost reînmatriculat și atribuit n/î XXXXX.

A considerat reclamantul că a respectat modul de dobândire a dreptului de proprietate asupra automobilului de mod „Land Rover Discov”, cu n/î XXXXX, caroserie nr. XXXXX, motorul nr. XXXXX, cu toate exigențele impuse de lege.

A evidențiat că automobilul menționat a fost procurat de către dânsul de la Evghenii Condrea la prețul de 17 000 de euro, cumpărătorul a achitat integral contravaloarea bunului solicitată de vânzător, iar faptul achitării integrale a costului automobilului este probat prin recipisa dată de Evghenii Condrea, care corespunde exigențelor unui act juridic, întrunind condițiile art. 208 și 210 Cod

civil, demonstrează faptul că este dobânditor legal, nu a cunoscut și nici nu putea să cunoască că Evghenii Condrea nu dispunea de dreptul de a înstrăina automobilul.

A specificat că potrivit art. 753 Cod civil, concomitent cu predarea bunului au fost transmise și documentele referitoare la bun, prevăzute prin lege, fapt care reflectă respectarea de către cumpărător a procedurii legale de dobândire a bunului, text de lege care se confirmă prin prevederile pct. 40 din Hotărârea Guvernului nr. 1047 din 8 noiembrie 1999, în care sunt indicate categoriile de acte care valorează drept titlu de proprietate, la prezentarea cărora Direcția Înregistrare a Transportului și Calificarea Conducătorilor auto are obligația legală de a înmatricula autoturisme fără a fi necesară adresarea în judecată.

Astfel, din prevederea acestei norme rezultă faptul că dânsul a procurat legal bunul, iar Direcția Înregistrare a Transportului și Calificarea Conducătorilor auto în urma verificării tuturor actelor de proprietate a automobilului, proveniența, precum și lipsa sau prezența interdicțiilor, nu a avut niciun impediment legal la înregistrarea acestui mijloc de transport, asupra cărui nu există careva interdicții nici la moment.

A subliniat reclamantul că, în calitate de nou proprietar, a respectat integral condițiile de înmatriculare și folosire a mijloacelor de transport auto, or automobilul a fost supus reviziei tehnice, a fost asigurat, inclusiv auto-kasco, a achitat impozitul pentru folosirea drumurilor și alte taxe aferente obligatorii utilizării mijlocului de transport, a efectuat reparațiile curente ale autovehiculului, ceea ce demonstrează elocvent buna-credință și diligența noului proprietar.

Totodată, a indicat că potrivit prevederilor art. 11 lit. c) Cod civil, apărarea dreptului civil se face prin recunoașterea nulității actului juridic.

A reiterat că în cadrul urmăririi penale a fost constatat faptul că Iurie Postolache, prezentând buletinul de identitate pe numele Marin Teleșcu cu seria și numărul XXXXX, eliberat de oficiul 88 la 7 aprilie 2008, care s-a dovedit a fi inexistent, de către notarul public Tatiana Bîstrițaia i-a fost eliberată procura nr. 3916 pe numele lui Pavel Dragoman, pentru administrarea și înstrăinarea turismului menționat, deci a întocmit o procură falsă, lovită de nulitate absolută.

Întrucât nimănui nu poate transmite mai multe drepturi decât are el însuși, odată cu desființarea dreptului dobândit prin actul juridic de una din părți se desființează și dreptul subdobânditorului.

Prin urmare, la înstrăinarea automobilului prin intermediul unei procuri false este necesar de a recunoaște și nulitatea contractelor ulterioare de vânzare-cumpărare.

La fel, a menționat că obligativitatea asigurării răspunderii profesionale a notarilor este prevăzută art. 12 din Legea nr. 1453 din 8 noiembrie 2002 cu privire la notariat, iar conform informației deținute, notarii publici Tatiana Bîstrițaia și Inga Danu au contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă la CA „Exim Asint” SA.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 216, 217, 219, 220 Cod civil, Hotărârii Guvernului nr. 1047 din 8 noiembrie 1999, Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 1 din 7 iulie 2008, art. 46 din Constituția Republicii Moldova, art. 85, 117, 118, 119, 121, 122, 166, 167, 175 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, recunoașterea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare a automobilului de model „Land Rover Discovery”, cu n/î XXXXX, caroserie nr. XXXXX, motorul nr. XXXXX, încheiat la 4 octombrie 2012 între el și pârâtul Evghenii Condrea și încasarea de la pârât în beneficiul lui a prețului automobilului în mărime de 17 000 de lei.

La 12 iunie 2015, Andrei Kovalski a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Evghenii Condrea, Marin Teleșcu și Pavel Dragoman, intervenienți accesorii notarul public Tatiana Bîstrițaia, notarul public Inga Danu și CA „Exim Asint” SA cu privire la declararea nulității absolute a actelor juridice.

În susținerea acestei cereri de chemare în judecată, suplimentar celor invocate în cererea de chemare în judecată din 1 noiembrie 2013, a menționat reclamantul că potrivit raportului de expertiză nr. 3008 din 20 mai 2014, a fost stabilit că semnătura din rubrica „mandant” din procura nr. 3916 eliberată de notarul Tatiana Bistrițaia la 28 septembrie 2012, a fost executată, probabil, nu de însuși Marin Teleșcu.

Conform informației parvenite de la ÎS „CRIS „Registru”, buletinul de identitate seria XX nr. XXXXX, care figurează drept act de identitate a persoanei care s-a dat drept Marin Teleșcu, nu se atestă.

Astfel, acest act juridic este lovit de nulitate absolută, deoarece contravine normelor imperative, ordinii publice și bunelor moravuri.

La fel, a susținut că actul juridic - procura de substituire nr. 3595 eliberată la 2 octombrie 2012 de către notarul Inga Danu, urmează a fi declarat nul, deoarece este un act juridic subsecvent procurii nr. 3916, eliberată de notarul Tatiana Bistrițaia la 28 septembrie 2012, întocmită cu încălcările enunțate.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 216, 217, 219, 220 Cod civil, Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 1 din 7 iulie 2008, art. 46 din Constituția Republicii Moldova, art. 85, 117, 118, 119, 121, 122, 166, 167, 175 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, declararea nulității absolute a actului juridic - procurii nr. 3916 eliberată de notarul public Tatiana Bistrițaia la 28 septembrie 2012, declararea nulității absolute a actului juridic - procurii subsecvente nr. 3595 eliberată de notarul public Inga Danu la 2 octombrie 2012.

Prin încheierea din 1 decembrie 2015 a Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău, au fost conexeate cauza civilă nr. 2-6098/15 intentată la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Kovalski împotriva lui Evghenii Condrea, Marin Teleșcu și Pavel Dragoman, intervenienți accesorii notarul public Tatiana Bîstrițaia, notarul public Inga Danu și CA „Exim Asint” SA cu privire la declararea nulității absolute a actelor juridice, la cauza civilă nr. 2-661/15 intentată la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Kovalski împotriva lui Evghenii Condrea, intervenienți accesorii ÎS Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru”, Direcția Înregistrare și Calificarea Conducătorilor Auto, Marin Teleșcu, Iurie Postolache, Pavel Dragoman, SRL „Autoparcom”, notarul public Tatiana Bîstrițaia, notarul public Inga Danu și CA „Exim Asint” SA cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare și încasarea sumei, pentru a fi examinate concomitent.

Prin încheierea protocolară din 22 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, a fost substituită ÎS Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru” ca urmare a reorganizării cu succesorul său în drepturi IP „Agenția Servicii Publice”.

Prin hotărârea din 28 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, a fost respinsă acțiunea lui Andrei Kovalski împotriva lui Evghenii Condrea, intervenienți accesorii IP „Agenția Servicii Publice”, Marin Teleșcu, Iurie Postolache, Pavel Dragoman, SRL „Autoparcom”, notarul public Tatiana Bîstrițcaia, notarul public Inga Danu și CA „Exim Asint” SA cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare și încasarea sumei, ca neîntemeiată.

A fost respinsă acțiunea lui Andrei Kovalski împotriva lui Evghenii Condrea, Marin Teleșcu și Pavel Dragoman, intervenienți accesorii notarul public Tatiana Bîstrițcaia, notarul public Inga Danu și CA „Exim Asint” SA cu privire la declararea nulității absolute a actelor juridice, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 1 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Andrei Kovalski, casată hotărârea din 28 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani și pronunțată o nouă hotărâre, prin care au fost admise cererile de chemare în judecată înaintate de Andrei Kovalski.

A fost declarată nulă procura nr. 3916, eliberată de notarul Tatiana Bîstrițcaia la 28 septembrie 2012 pe numele lui Pavel Dragoman și procura de substituie nr. 3595, eliberată la 2 octombrie 2012 de notarul Inga Danu pe numele lui Evghenii Condrea.

A fost declarat nul contractul de vânzare-cumpărare din 2 octombrie 2012 încheiat între Andrei Kovalski și Evghenii Condrea privind înstrăinarea automobilului de model „Land Rover Discovery”, cu numărul de înmatriculare XXXXX și numărul caroseriei XXXXX, cu repunerea părților în poziția inițială.

A fost încasată de la Evghenii Condrea în folosul lui Andrei Kovalski suma de 17 000 de euro sau echivalentul în lei conform cursului stabilit de BNM pentru ziua executării hotărârii.

Au fost încasate de la Evghenii Condrea în folosul lui Andrei Kovalski suma de 8 925 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii și suma de 6 254,70 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de apel.

La 8 decembrie 2021, Evghenii Condrea, reprezentat de avocatul Igor Coban a declarat recurs împotriva deciziei din 1 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei recurate, cu transmiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o adoptată cu grave încălcări a normelor de drept material și procedural.

A menționat că ședința de examinare a cauzei în instanța de apel a avut loc înaintea orei stabilite.

Așadar, a precizat că ședința de judecată pe cauza dată a fost stabilită pentru data de 1 iulie 2021 ora 12:30.

A precizat recurentul că s-a prezentat la ședința de judecată la data și ora stabilită, însă a fost informat că ședința deja a avut loc și pe cauza dată a fost emisă o decizie.

A evidențiat că, reieșind din răspunsurile date, la petiția sa, atât de Agenția de administrare a instanțelor judecătorești, cât și de Președintele interimar al Curții de Apel Chișinău, ședința de judecată pe cauza dată a avut loc la 1 iulie 2021 în intervalul orelor 11:38:53 - 11:41:12, dispozitivul fiind pronunțat la ora 12:02.

Prin urmare, instanța de apel petrecut ședința de judecată înainte de ora stabilită, încălcându-i prin aceasta dreptul de acces la o instanță, de posibilitatea de a da explicații, de a participa la cercetarea probelor, precum și de posibilitatea de a fi auzit de către autoritatea judecătorească, fiind lipsit de a beneficia de acest grad de jurisdicție în mod efectiv.

A considerat că această încălcare denotă o cercetare și apreciere arbitrară a cauzei civile și a probelor din dosar.

La fel, recurentul a indicat că instanța de apel la adoptarea soluției nu a aplicat nici legea materială care trebuia să fie aplicată.

De asemenea, instanța de apel a efectuat o cercetare arbitrară și superficială atât a probelor, cât și a întregii cauze, la motivarea soluției s-a limitat doar la transcrierea alegațiilor din cererea de apel a lui Andrei Kovalski, fără a examina argumentele expuse de către dânsul.

La 20 decembrie 2021, în adresa lui Andrei Kovalski, notarului public Tatiana Bîstrițaia, notarului public Inga Danu, CA „Exim Asint” SA, Iurie Postolache, IP „Agenția Servicii Publice”, Direcția Înregistrare a Transportului și Calificarea Conducătorilor Auto, Marin Teleșcu, Pavel Dragoman și SRL „Autoparcom” a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Evghenii Condrea, reprezentat de avocatul Igor Coban, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 23-24 vol. IV), fiind recepționată de notarul public Tatiana Bîstrițaia, notarul public Inga Danu, CA „Exim Asint” SA la 22 decembrie 2021 și de Pavel Dragoman la 23 decembrie 2021, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 29-32 vol. IV).

Corespondența menționată expediată în adresa lui Andrei Kovalski, Iurie Postolache, Marin Teleșcu a fost returnată de către oficiul poștal în adresa Curții Supreme de Justiție cu mențiunea „nereclamat”, iar cea expediată în adresa SRL „Autoparcom” - „necunoscut” (f. d. 33-40 vol. IV).

Tot actele cauzei atestă că la 19 ianuarie 2022, la cererea lui Iurie Postolache, prin intermediul poștei electronice, a fost expediată repetat pentru cunoștință copia cererii de recurs depusă de Evghenii Condrea, reprezentat de avocatul Igor Coban (f. d. 48 vol. IV).

De asemenea, la 21 ianuarie 2022, la cererea reprezentantului lui Andrei Kovalski, avocatul Vladislav Berezovschi, prin intermediul poștei electronice, a fost expediată repetat pentru cunoștință copia cererii de recurs depusă de Evghenii Condrea, reprezentat de avocatul Igor Coban (f. d. 51 vol. IV).

La 12 ianuarie 2022, IP „Agenția Servicii Publice” a depus referință la recursul declarat de Evghenii Condrea, reprezentat de avocatul Igor Coban, prin

care a lăsat la discreția instanței chestiunea privind admiterea sau respingerea recursului.

La 7 februarie 2022, Andrei Kovalski, reprezentat de avocatul Vladislav Berezovschi a depus referință la recursul declarat de Evghenii Condrea, reprezentat de avocatul Igor Coban, solicitând respingerea recursului.

La 8 februarie 2022, Iurie Postolachi a depus referință la recursul declarat de Evghenii Condrea, reprezentat de avocatul Igor Coban, solicitând admiterea recursului și casarea integrală a deciziei instanței de apel.

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție, alte referințe nu au parvenit.

La 8 februarie 2022, prin intermediul poștei electronice, Evghenii Condrea, reprezentat de avocatul Igor Coban a depus obiecții la referința depusă de Andrei Kovalski, menționând că referința depusă de Andrei Kovalski este totalmente neîntemeiată, nu conține argumente justificative ce s-ar referi la respingerea recursului, fiind depusă cu un singur scop de a induce instanța de judecată în eroare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată la adresa electronică a părților la 17 noiembrie 2021, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 240 vol. III).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 8 decembrie 2021 în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (3) lit. b) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

După cum rezultă din materialele cauzei, Andrei Kovalski, înaintând acțiunea în judecată la 1 noiembrie 2013 împotriva lui Evgheni Condrea și, ulterior, la 12 iunie 2015 împotriva lui Marin Teleșcu și Pavel Dragoman, a solicitat, în prima acțiune, recunoașterea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare a automobilului de model „Land Rover Discovery”, cu n/î XXXXX, caroserie nr. XXXXX, motorul nr. XXXXX, încheiat la 4 octombrie 2012 între el și pârâtul Evghenii Condrea, încasarea de la pârât în beneficiul lui a prețului automobilului în mărime de 17 000 de lei, iar în cea de-a doua acțiune,

declararea nulității absolute a actului juridic - procurii nr. 3916 eliberată de notarul public Tatiana Bistrițaia la 28 septembrie 2012, declararea nulității absolute a actului juridic - procurii subsecvente nr. 3595 eliberată de notarul public Inga Danu la 2 octombrie 2012 (f. d. 1-4, 209 vol. I).

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii și a respins cererea de chemare în judecată a lui Andrei Kovalski împotriva lui Evghenii Condrea cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare și încasarea sumei, precum și cererea de chemare în judecată a lui Andrei Kovalski împotriva lui Evghenii Condrea, Marin Teleşcu și Pavel Dragoman cu privire la declararea nulității absolute a actelor juridice, ca neîntemeiate (f. d. 149, 154-159 vol. II).

Judecând apelul declarat de către Andrei Kovalski, instanța de apel a admis apelul, a casat hotărârea din 28 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani și a pronunțat o nouă hotărâre, prin care au fost admise cererile de chemare în judecată înaintate de Andrei Kovalski, a declarat nulă procura nr. 3916, eliberată de notarul Tatiana Bistrițaia la 28 septembrie 2012 pe numele lui Pavel Dragoman și procura de substituție nr. 3595, eliberată la 2 octombrie 2012 de notarul Inga Danu pe numele lui Evghenii Condrea, a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare din 2 octombrie 2012 încheiat între Andrei Kovalski și Evghenii Condrea privind înstrăinarea automobilului de model „Land Rover Discovery”, cu numărul de înmatriculare XXXXX și numărul caroseriei XXXXX, cu repunerea părților în poziția inițială, a încasat de la Evghenii Condrea în folosul lui Andrei Kovalski suma de 17 000 de euro sau echivalentul în lei conform cursului stabilit de BNM pentru ziua executării hotărârii și a fost încasat de la Evghenii Condrea în folosul lui Andrei Kovalski suma de 8 925 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii și suma de 6 254,70 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de apel (f. d. 224, 225-232 vol. III).

Verificând legalitatea deciziei instanței de apel în raport cu criticile formulate în recurs, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază critic modul și procedura în care a fost examinată cauza în ordine de apel.

În susținerea acestei concluzii, se va reține că potrivit încheierii protocolare din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea avocatului Igor Coban privind amânarea ședinței de judecată pentru o dată ulterioară, ședința de judecată fiind amânată pentru data de *1 iulie 2021 ora 12:30* (f. d. 215 vol. III).

Iar potrivit recipisei anexate la materialele cauzei, se confirmă că participanții la proces, după finalizarea ședinței de judecată din 24 iunie 2021, la fel au fost înștiințați că următoarea ședință de judecată va avea loc la data de *1 iulie 2021 ora 12:30* (f. d. 216 vol. III).

Cu toate acestea, înregistrarea de pe suportul audio al ședinței de judecată din 1 iulie 2021, confirmă că ședința de judecată în prezenta cauză a început la ora *11:38*, fiind întreruptă la ora *11:41*, iar la *12:01*, a fost reluată înregistrarea ședinței de judecată și pronunțat dispozitivul deciziei, ședința fiind declarată închisă la *12:03*.

Distinct de aceste constatări, instanța de recurs conchide că examinarea prezentei cauze în instanța de apel a avut loc cu încălcarea normelor de drept procedural, în situația în care părțile au fost înștiințate pentru desfășurarea ședinței de judecată din 1 iulie 2021, cu începere de la ora 12:30, pe când, după cum relevă materialele cauzei, aceasta a fost începută mai devreme de ora stabilită, și anume la ora 11:38, fiind la scurt timp pronunțat și dispozitivul deciziei pe caz.

Subsidiar, cele descrise se reflectă direct și prin răspunsul Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești, la cererea lui Evghenii Condrea, din care rezultă că în cadrul dosarului enunțat au fost numite 17 ședințe de judecată, ultima fiind numită la 1 iulie 2021 ora 12:30.

Și tot, potrivit aceluiași răspuns, la compartimentul „Procese verbale”, la ședința numită pentru 1 iulie 2021 ora 12:30, înregistrarea acesteia a avut loc în intervalul 11:38:53 – 11:41:12, iar următoarea înregistrare a început la 12:01:43 și s-a încheiat la 12:02:59 (f. d. 14 vol. IV).

La fel, în consolidarea celor elucidate, se reține și răspunsul din 7 iulie 2021 a Președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău, la plângerea nr. 5935 din 1 iulie 2021 a lui Evghenii Condrea, prin care a fost comunicat că potrivit explicațiilor greșierului ședinței de judecată, verificate conform înregistrării audio a procesului-verbal al ședinței de judecată, s-a stabilit că ședința de judecată privind examinarea cauzei s-a desfășurat la data de 1 iulie 2021, în intervalul orelor 11:38 – 11:41, dispozitivul deciziei fiind pronunțat public la ora 12:02 (f. d. 248 vol. III).

În aceste circumstanțe, relevanță speței prezintă dispozițiile art. 191 alin. (1) CPC, care indică expres că judecătorul stabilește un alt termen pentru ședința de judecată, și numai la cererea părților, din motive temeinice, cum ar fi: a) imposibilitatea părților de a se prezenta în ședința de judecată la data fixată din motive ce nu depind de voința sa; b) cererea ambelor părți de a amâna ședința de judecată pentru a decide asupra încheierii unei tranzacții, inclusiv prin intermediul procesului de mediere.

Așadar, prin prisma acestor prevederi legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că schimbarea termenului ședinței de judecată de către instanța de apel este un act arbitrar și abuziv care îngrădește părților dreptul la un proces echitabil, or, niciunul dintre motivele temeinice pentru o astfel de modificare a termenului în speță nu au fost întrunite.

Astfel fiind, este evident că prin emiterea deciziei din 1 iulie 2021, instanța de apel nu a asigurat disponibilitatea în drepturi a participanților la proces, ce constă în posibilitatea, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecătii, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare și, astfel, a admis încălcarea prevederilor art. 27 alin. (1) din CPC.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție notează că instanța de apel nu a garantat intimatului posibilitatea de a fi prezentă în ședința de judecată, de a participa la dezbaterile

judiciare, de a da explicații pe cazul dat și de a înainta obiecții, după caz, în sensul prevederilor art. 56, 382 și 384 CPC.

În acest sens, jurisprudența CtEDO accentuează necesitatea acordării posibilității justițiabililor de a-și pleda cauza cu eficiența dorită. Adicional, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție accentuează că procesul echitabil presupune asigurarea, garantarea și respectarea principiilor contradictorialității, egalității armelor în proces.

Or, dreptul la un proces echitabil, așa cum apare enunțat în cuprinsul art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, reprezintă o noțiune vastă, care înglobează garanții procedurale de care se bucură orice persoană în vederea valorificării drepturilor și libertăților sale. Contradictorialitatea procedurii este esențială pentru respectarea exigențelor unui proces echitabil, or, se poate deduce că contradictorialitatea procedurii nu reprezintă decât un aspect particular al egalității armelor, egalitate care implică dreptul de a avea acces la dosar, de a fi prezent la propriul proces, administrarea echitabilă a probelor, etc. Având în vedere că o procedură contradictorie presupune dreptul părților de a disputa orice act, probă sau observație prezentate judecătorului și care pot influența decizia acestuia, este necesară asigurarea accesului la dosarul cauzei, dreptul părților de a fi prezente la propriul proces, dreptul acestora de a discuta/explica/combate poziția părții oponente.

Subsecvent, instanța de recurs notează că prin examinarea cauzei în ordine de apel în lipsa intimatului a fost încălcat și dreptul la apărare, garantat de art. 26 din Constituție, care reprezintă principala garanție a unui proces echitabil, fără de care tranșarea litigiului în mod judicios nu ar fi posibilă.

Față de cele de preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a remite cauza spre rejudecare în instanța de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Evghenii Condrea, reprezentat de avocatul Igor Coban.

Se casează decizia din 1 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Kovalski împotriva lui Evghenii Condrea cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare și încasarea sumei și la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Kovalski împotriva lui Evghenii Condrea, Marin Teleșcu și Pavel Dragoman cu privire la declararea nulității absolute a actelor juridice, cu remiterea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecători.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,

judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nina Vascan

Aliona Miron

Ala Cobăneanu